

In de schijnwerper

Jasper Berben van SY Archimedes vertelt:

Wat leuk: een heuse havenkrant ...en op mijn buurboot huist zowaar de redactie! Ik heb Riens en Ineke op het moment van dit schrijven nog niet mogen ontmoeten, hoewel we zo'n 10-centimeter van elkaar af liggen. Dat geeft aan hoe -naar mijn smaak- prettig het vertoeven is in onze haven: als je elkaar nodig hebt, weet je elkaar te vinden en anders heerst er rust en is er privacy!

Maar, gezien het onderwerp van deze rubriek, moet ik er aan geloven: graag stel ik mij aan jullie voor.

Daarvoor moeten we even wat terug in de geschiedenis. Ik begeef mij in mijn werkzame leven als musicoloog en organisator in de klassieke muziekwereld en werkte -tot Halbe Zijlstra de gehele podiumkunstsector halveerde in 2012- voor een ensemble dat nieuw-gecomponeerde muziek uitvoerde in binnen- en buitenland.

Woonachtig met mijn gezin (vrouw en twee kinderen van 10 en 7) in Maarssen boven Utrecht, volgde een slordig decennium als zzp'er.

In die periode verruilde ik mijn Grundel (8 m, Kooijman & De Vries) voor een fijne Schokker (10 m, Kooijman & De Vries). Deze laatste, "Archimedes" genaamd, siert momenteel de Oosterhaven.

Als standplaats hadden we Koudum en vele zomers maakten we de tocht via Leeuwarden / Dokkum / Lauwersoog / Schier. Omdat het contrast zo geweldig is om van het Lauwersmeer in een dag in hartje centrum Groningen te liggen, deden we dat ook vele malen.

We genoten van de luxe van de binnenstad (citroentje halen voor bij de gin-tonic: geen probleem, even naar de Albert Heijn lopen). U denkt: waar gaat dit verhaal heen, we gaan van

hot naar her, maar ik beloof u, het komt nu allemaal samen!

Welnu, afgelopen zomer ontving ik een verzoek: of ik niet wilde solliciteren naar een baan bij het Noord Nederlands Orkest. Ik stuurde een briefje en van het een kwam het ander... met verre gaande consequenties. We besloten ook deze zomer weer de bekende tocht naar Groningen te maken om vanaf de boot te kunnen zoeken naar een tijdelijk appartementje.

Dat bleek onmogelijk: niets te vinden, geen enkele aanbieder reageerde ondanks vele pogingen via vele communicatiemediën: alle aanbieders werden blijkbaar overstelpt. Het was mij meteen duidelijk: deze situatie vraagt om 'omdenken'.

Ik wist Christa te overtuigen mij te laten overwinteren (we moesten nog even passen en meten) et voilà. Ik lig sinds 8 augustus in de haven en zag inmiddels vele passanten komen en gaan. Ik woon nu 3 à 4 dagen per week op de Archimedes en ben de overige dagen van de week in Maarssen. We gaan na de kerst op huizenjacht en proberen in de zomer te gaan verhuizen naar Groningen.

Ik heb nog nooit overwinterd op de boot en heb inmiddels de elektrische deken al aan. Ik zie het als een groot avontuur! Tot snel ziens in de haven,

Jasper

Diverse rubrieken

Haven nieuws

De vervanging van de steigers gaat gestaag door. Ook in winters weer wordt er gewerkt. Vorige week was de het rijtje palen van de laatste steiger moest komen.

Bovenstaande fotos geven een goede impressie. Een weekje later op zaterdag 23 november was het rustig, geen gehei of mannen die druk bezig zijn. Het is weekend. Met 1 week geleden was wel goed te zien dat het met de steigers vervangen rap gaat. Het skelet van de laatste steiger is al goed zichtbaar net als het raamwerk van Christa's woonark

Op vrijdag morgen wordt Crista's terras bij Ronnie voor de deur geparkeerd en wat later gaat de woonark terug naar haar eigen plek.

Metten (is weten) vanaf de kant en aanwijzingen aan de kraan/heij-machinist resulteerde in het inheien van de giga lange paal waar de steiger aan vast komt te liggen.

Het enorme heiblok o.i.d. op de voorgrond. Niet de eerste en enige maar het was frisjes dus de redactie bleef niet wachten voor de rest.

Maar de palen staan te ver uit elkaar.....

Dat wordt een retourtje terug naar de overkant. Helaas.

Hopelijk kan de Stealth na het weekend wel terug en heeft Christa weer verwarming in haar eigen woonark.

Huishoudelijk nieuws

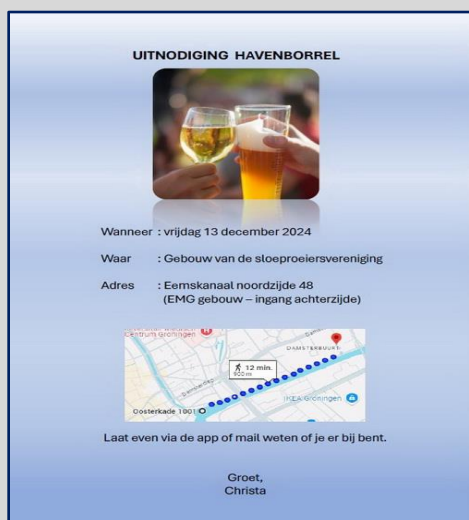
Afgelopen maandag 18 november kreeg iedere wintergast via de email, een uitnodiging voor een havenborrel op **vrijdag 13 december**.

Christa geeft de havenborrel om op een leuke plek elkaar wat beter te leren kennen.

Onder het genot van een hapje en drankje in het onderkomen van de Sloeproeyers Groningen aan het Eemskanaal 48. In de bijlage vinden jullie een kaartje waar het precies gelegen is. 2 routes brengen jullie naar de feestlocatie. Dus lekkere (warme) kleding aan en wandelend of fietsend naar het feest dat wordt gehouden van **19.30 uur tot 23.00 uur**.

De Uitnodiging staat nog een keer hieronder. (voor diegene die hem niet terug kunnen vinden in hun volle mailbox)

Recepten rubriek

Cocq au camping

Intro

Dit keer een super eenvoudig recept dat op elke boot te maken is wanneer je beschikt over 1 pan.

Ook voor 2 personen zijn de hoeveelheden aan te houden want met wat extra bouillon bij het restant, krijg je snel een uiterst smakelijk soepje voor de volgende dag(en).

De echte smulpapen maken dit recept zelfs voor 1 persoon en genieten nog weken.

Ingrediënten 4 personen

- 2 uien
- 250 gr champignons
- 2 preien
- 250 gr gerookte spekblokjes
- 1 schaal kipdrumstick (575 gr)
- 700 gr minikrieltjes
- 1 eetl. verse tijm
- 250 ml rode wijn
- 500 gr gezeefde tomaten
- 1 kippenbouillon tablet

Bereidingswijze

1. Snipper de ui. Snijd de champignons in kwarten. Was de prei en snijd deze in ringen.
2. Verhit een ruime pan met dikke bodem zonder boter of olie en bak het spek op laagvuur in 8 min. uit.
3. Voeg de ui, kip, krieltjes en champignons toe en bak 5 min. mee. Schep regelmatig om.
4. Voeg de prei, tijm, wijn, tomaten en het bouillontablet toe. Breng aan de kook, zet het vuur laag en laat 20 min. met de deksel op de pan op laag vuur koken.
5. Breng op smaak met peper en eventueel zout.

Na een laatste keer omscheppen, is de maaltijd gereed voor verorbering belooft de Kook Piet

Sinterklaasgedicht

Zingen op het Sinterklaaslied
O komt er eens kijken

O kom er eens kijken
Wat er in de haven gebeurt
Alles ondersteboven
De steigers afgekeurd

De Stealth ligt aan de overkant
Niets in de haven meer in verband
De winterliggers dan daar dan hier
't Heeft niets te maken met vaarplezier

O kom er eens kijken
Wat er in de haven gebeurt
Alles ondersteboven
De steigers afgekeurd

De havenmeester ook van slag
Beslist geen situatie van alledag
Woont elders, want de Stealth is koud
't Heeft alles te maken met onderhoudt

O kom er eens kijken
Wat er in de haven gebeurt
Alles ondersteboven
De steigers afgekeurd

Nog even, dan is de klus geklaard
De rompslomp is het werk heus wel waard
De mooiste haven van het land
En straks misschien nog in de krant

O kom er eens kijken
Wat er in de haven gebeurt
Alles ondersteboven
De steigers afgekeurd

© Paula Hoebe

Scheepvaart informatie

Vanaf 19 november heeft [Vaarweginformatie.nl](https://www.vaarweginformatie.nl) een vernieuwde uitstraling. Rijkswaterstaat werkt aan een serie verbeteringen om deze centrale bron van actuele informatie voor vaarweggebruikers in Nederland gebruiksvriendelijker en efficiënter te maken. Met deze optimalisaties wil Rijkswaterstaat schippers en recreatievaarders beter ondersteunen. Ieder half jaar worden nieuwe updates doorgevoerd om het platform steeds verder te verbeteren.

Hopelijk kunnen we als watersporter ook echt makkelijker achterhalen waar een brug of sluis niet draait.

Weerspagina en info

Op [Windfinder](#) Groningen kun je het weer in de Stad zien. Is wel handig om te weten of je een paraplu (of je sneeuwschoenen) mee moet nemen of niet. Komende week veel regen dus ... Maar in Groningen hebben we op donderdag 21 november een flink pak sneeuw gehad. Niet een klein beetje, maar flink wat, op de steiger lag zeker 10 cm. Groningen haalde zelfs het nieuws met de chaos op de wegen rondom Stad!

Velen die aanboord in de haven waren hebben mooie fotos gemaakt van dit eerste winterse tafereel.

Na een oproepje in de havenapp, zijn er sneeuw fotos naar de redactie gestuurd.

Van al dit winterse schoon hebben we een mooie foto collage gemaakt. Deze collage, vinden jullie op de laatste pagina van deze krant als bijlage 2.

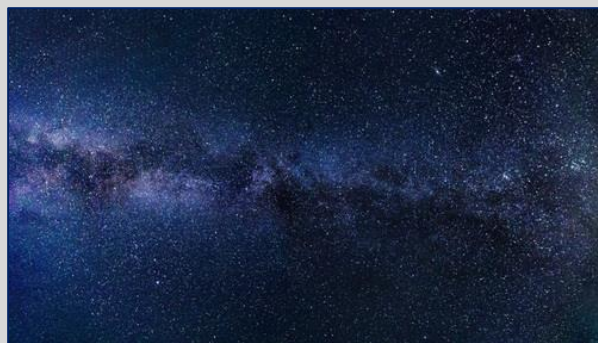
Bovenstaand alvast even een sfeerfoto van de "overkant".

Last van verveling?

Hieronder staat een leuke bezigheid voor als je 's avonds laat niet weet wat je moet doen en je wilt nog niet te kooi.

Je hoeft je niet bezig te houden met navelstaren maar de komende periode met hemelstaren.

[December brengt namelijk 3 meteorenstormen.](#)

Liefhebbers van vallende sterren kunnen in de maand december hun hart ophalen als ze zich vervelen. Alles is uiteraard wel afhankelijk van het weer. Wolken kunnen je bijzondere nachtelijke ervaring dan volkomen verpesten. Volg de link en je leest welke meteorenzwermen wanneer het beste te zien zijn.

Opmerking van de redactie: misschien is de zichtbaarheid op het Groningse platteland beter dan in de verlichte Stad.

DE GROETEN

'Haal als de donder een bezem op'.

Zo begon een sterk verhaal dat ik ooit opving in een officiersmess bij de Kon. Marine.

De marine is een bolwerk van tradities. Dat bleek mij toen iemand met gouden strepen op de mouw de poort bij de marine-kazerne binnenkwam. De wacht salueerde en brulde vervolgens: *Officier aan boord*.

Merkwaardige groet aan de rand van de heide bij Hilversum. Geen drup te zien in de buurt.

De meest opzienbarende groet in de Nederlandse scheepvaartgeschiedenis.

Wij laten ons niet kleineren, dacht Maarten Tromp op patrouille in Het Kanaal (mei 1652). *De zee is vrij*.

Admiral Robert Blake was gebelgd, dat Tromp zijn vlag niet als eerste voor hem streek. Elk *foreign* schip was daartoe, bij *Act of Navigation* (1651), verplicht als het binnen Engels 'territorium' een Brits oorlogsschip ontmoette. Hoe ver hun territorium reikte, bepaalden ze zelf wel. Tromps welbewuste 'nalatigheid' pikte Blake niet.

Met een kanonsalvo waarschuwde hij Tromp. Daarop hees Tromp een bezem in de mast, symboliserende de zee schoon te vegen van Engelse schepen. Blake takelde als antwoord - volgens de mythe - een zweep omhoog ter afranseling van ongehoorzamen. Volgde vuur en tegenvuur. De verhoudingen stonden al onder hoogspanning, een uitbarsting kon nu niet meer uitblijven.

Het bezemincident werd aanleiding tot uitbreken van de 'Eerste Engels-Nederlandse Oorlog'.

Groet vanuit de bezemkast

Met het verhaal daar in de mess te Hilversum putte de verteller uit eigen ervaring: *'Ons schip, fregat HM Tromp, had op de radar een Brit in zicht gekregen en geïdentificeerd als HMS Blake. Prompt moest er van de kapitein 'als de donder' een bezem komen. Volgde het bevel: 'Hijs bezem in mast. Nu!' De ouwe pakte zijn kijker.*

Vijf minuten later legde hij het ding neer met een grijns. In de mast van HMS Blake zwiepte een zweep.'

De legende van het groet-incident bij de Zeeslag van Dover, leefde bij beide partijen, ook na drie eeuwen nog.

The poop

Een heel ander soort groetverschijnsel vinden we nog altijd aan boord van Britse, Amerikaanse en Canadese oorlogsbodems. Daar handhaaft men al eeuwenlang de traditie van *SALUTING THE POOP*.

Het gaat - wellicht tot uw teleurstelling - niet om het baren van een drol te eerbiedigen.

Als een marineman/-vrouw aan boord wil bij genoemde zeemachten, groet hij/zij **twee keer**. Eerst brengt hij/zij saluut *to the quarterdeck, to the aft*, oftewel aan *the poop*, verengelsing van *la poupe* (fr.). *)

Daarna salueert hij/zij de dek-officier en zegt: *Request permission to come on board, Sir*.

*) Van Latijn *puppi* = achterschip; *popa* (sp.), *poppa* (it.), *popa* (port.), *Poop* (duits), *poepdek* (ned.), *aft* (eng.)

Het saluut brenge men met de hand horizontaal. Boven- noch onderkant mogen in zicht komen. Dit dateert uit de tijd dat Queen Victoria zich ergerde aan de teervlekken op de handen van de bemanning.

Bij de landmacht toont men juist de handpalm ten bewijze geen

wapens te verbergen.

De luchtmacht verkoos de groetwijze van de landmacht.

NB 1. Gevangenen hebben niet het recht de groet uit te brengen.

NB 2. Militairen in burger brengt men de groet niet. Men salueert voor het uniform en de rang, niet voor de persoon.

Je zou veronderstellen dat men *the poop* een saluut brengt, omdat dat daar de vlag wappert. Of omdat het verblijf van de kapitein zich daar bevindt.

De traditie is evenwel ouder dan de vlagvoering en het bestemmingsplan rond de kapiteinshut. Bij de zee-koopvaardij, veelal voorzien van bewapening en een detachement soldaten, was dit niet anders.

Het gaat ook niet om de vlag, of om de gezagvoerder, maar om **religie**. Althans in oorsprong.

In het mediterrane gebied plaatsten sinds antieke tijden de schippers godenbeelden en andere heiligdommen op het achterschip tegen onheil. Je moet wat.

Met de komst van het christendom werden dat schrijnen met relieken van heiligen of een levensgroot kruisbeeld. Al in de 17de eeuw raakte dat in onbruik; men ging de spiegel voorzien van profane tierelantijnen.

Ook dat verzakelijkte, toch bleef *Saluting the poop* in zwang. Rituelen zijn duurzamer dan hun functie.

Een supergroet

Het begin van de film *You only live twice* toont een uitvaart aan boord van een Brits oorlogsschip.

Aartsvijand Blofeld bespiedt van ver de verrichtingen met instemming, niet wetend dat die opgezet zijn om hem in het ootje te nemen. De voltallige bemanning brengt de laatste eer aan de 'gesneuvelde' commander Bond. Een lijkrede, drie geweersalvo's en de ingebakerde 007 glijdt met een 1-2-3 in godsnaam de baren in.

Onder water zien we twee kikvorsmannen opdoemen, die de 'mummie' een onderzeeër inwurmen en op de vloer deponeren. Vier officieren staan rond het pakket.

'Carry on' klinkt het en met een *Aye Aye, Sir* snijdt een van hen de verpakking open en trekt van 'het lijk' een masker met slang. In een smetteloos donkerblauw officiersuniform met witte boord en stropdas verrijst uit de lijkwade het bovendeel van James Bond.

Nog half liggend ontwaart hij de hoogste in rang en zegt:

'Request permission to come aboard, Sir.'

"Permission granted", luidt achteloos de repliek, "take this officer to the aft."

Vijf stiff upperlips op het doek; hilariteit in de filmzaal.

Zijn er in de jachthavens wellicht - bijvoorbeeld onder overwintelaars - nieuwe rituelen rond begroeting en kennismaking te onderkennen? We zijn benieuwd.

Bestevaer

De vraag die Bestevaer heeft is natuurlijk bij uitstek een gelegenheid om te horen hoe en wat jullie weten/doen over "groeten" als je bij iemand aanboord komt. We zien uit naar jullie ervaringen om in de volgende editie te delen.

Wij als redactie hebben natuurlijk een voorsprong om te reageren op zoiets. Vandaar dat we hieronder even afgetrapt m.b.v. onze (ruime) ervaringen. 1 op het NO-kanaal Marineschip groet en 2 jachthavens in het buitenland reageren "met de vlag groeten".

Zeezwaluw ervaringen

Met onze Etap 28 waren we in 1992 in het Noord-Oost-Zeekanaal terugreizend van een "vakantie rondje Funen". Opeens ziet Riens een tegemoetkomend Marine vaarttuig en zegt: "even kijken wat ze doen". Hij loopt naar onze vlag op de kont, trekt hem uit de houder en "dipt" hem (even horizontaal houden) en zet hem terug. Dit als een groet.

Wat denk je, een paar Jantjes op dat schip rennen naar de eigen vlag en laten hem tot halverwege zakken en hijsen hem weer normaal, als groet aan ons ienienienie bootje. In die dagen gebeurde dat nog. Of het 30+ jaar later nog door de Nederlandse Marine in ere wordt gehouden weten we niet.

In 1998 tijdens ons bezoek aan Helsinki in de oudste jachthaven van Europa (nog opgericht door Tsaar Peter de Grote) werden elke morgen de groetvlaggen van de buitenlandse schepen gehesen, net iets lagen dan de Finse, maar op een eigen vlaggenstok. Stip om 7 uur 's avonds werd er een saluutschot gelost met een kanon en vervolgens werden eerst alle gastenvlaggen gestreken waarna als laatste de Finse vlag gestreken werd. Als bezoeker werd ook verwacht dat je dan je eigen vlag van de kont en je groetvlaggetje in het stuurboord want streek. Echt een bijzonder mooi gebruik vinden wij.

(geen foto, di was vóór het digitale tijdperk)

Maar ook in oktober 2020, toen we terugreisden via België naar Nederland, in de jachthaven Oostende aankwamen, hesen ze binnen 30 min de Nederlandse vlag als groet. Dus hier en daar gebeurt het "vlaggroeten" nog steeds.

Groeten uit Snits - het leven van een landkrabber

HALLO OOSTERHAVEN!!!! Hier Michel & Saskia uit Sneek,

Voor die lezertjes die geen beschikking over de vorige editie hebben dan wel de vorige editie niet gelezen hebben dan wel door overmatig drankgebruik zich de vorige editie niet meer kunnen herinneren: wij lagen de vorige paar jaren met onze trotse STAVAST met plezier in de Oosterhaven. De STAVAST, echter, werd verkocht en dus vonden wij een plekje aan de wal,

vanwaar wij het verschil tussen het leven aan de wal en op een haven uit de doeken doen. Deze keer: het innemen van water: Wie kent dat niet? Kraan aan, waterpomp loopt, maar ... slechts een zielig gereutel en een paar roestige druppels is het resultaat.

Het water is op! Dat is nou jammer, want je wilde net een broodnodig bakkie koffie zetten om die akelige natte kou, die in dat met condens gevulde hellhole van een boot van je de scepter zwaait zodat je rilt en koud bent tot op je botten toe, het hoofd te kunnen bieden.

Dus toch maar de laarzen aan, want het regent natuurlijk, om vervolgens via de glibberende steiger bij de waterslang aan te komen waar je ontdekt dat de Tummler net effe een paar duizend liter water gaat innemen.

Dus je glibbert terug om dan eindelijk een paar uur later, na een bijna vuistgevecht met een passant die ook ineens water wilde, dan toch bezit te nemen van de waterslang. De sleutel van de dop ben je effe kwijt dus dat wordt zoeken geblazen (of die mooie nieuwe dop dan toch maar verkrachten met een eigenlijk te kleine schroevendraaier). Oeps. Toch de verkeerde. De dieseltank.

Gelukkig was het maar een druppie, maar had je nou maar eerst dat bakkie koffie kunnen hebben.

Dat moet dan maar later opgelost worden, want het wordt nu toch echt tijd voor die koffie.

Afijn, eindelijk loopt het water. De havenmeesteres snelt toe en snauwt dat je op moet letten dat de tank niet overstroomt want dat is zonde. Na een uurtje of zo is het dan zo ver. Weer naar buiten om de slang terug op te rollen. Die is natuurlijk hopeloos in de knoop.

En het is ook weer net gaan regenen. Maar na een paar uur hard werken, is daar dan toch echt dat bakkie. Hoe gaat dat op de wal?

Op blote voeten stap je je bed uit, zo op de vloerverwarming.

Buiten regent het, maar jij staat lekker op die warme vloer en je loopt, zonder de condens-druppels te

hoeven ontwijken, zo de keuken in. De kraan open en het water loopt. Altijd. Direct. Is nooit op. Koffiepotje vullen, op het fornuis (waar je trouwens ook nooit met grote gasflessen voor hoeft te slepen) en .... Klaar!

Volgende keer besteden we aandacht aan ... stormvast maken.

MvO

Stadse Evenementen

Culturele evenementen eerste helft december.

- [WinterWelVaart](#)

Het meest gefotografeerde evenement in Groningen begint op vrijdag **13 dec tot en met zondag 15 dec.**

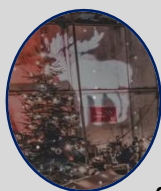
Zo'n twintig sfeervol verlichte historische schepen vormen aan de Hoge, Lage en Kleine der A, de Pottebakkersrijge en de Sluiskade het sprookjesachtige decor voor het gezelligste winterevenement in de stad.

Schippers vertellen graag over hun (zeil-)schip en nodigen je uit aan boord. Een aantal schepen, Museumcafé Het Pomphuis, Museum aan de A, het der Aa-Theater en de Akerk staan bol van de optredens. Van muziek tot theater en van lezingen en exposities tot creatieve workshops. Zo brengen we een Ode aan Groningen

- [Zweedse Kerstmarkt Groningen](#)

Op **7 en 8 dec** in de Suikerfabriek Groningen
Net na vertrek van Sint en piet, kan je je heerlijk laten onderdompelen in de Zweeds Kerst tradities.

Exposanten met natuurlijke en handgemaakte producten, in combinatie met lekker eten en fijne muziek.

Adres: Suikerfabriek Groningen
Suikerlaan 10 te Groningen

- [Wintergoud Groningen](#)

Van **6 december '24 tot 5 januari '25** kun je genieten van dit nieuwe Kersteventement Wintergoud. Het verandert de binnenstad in een heus winterparadijs, met overdekte ijsbaan, met glijbaan voor de kleintjes, het winter café en een heus reuzenrad op de Grote Markt en nog veel meer.

Vergeet 5 december niet want daarna is het.....

Colofon

Gedurende de wintermaanden verschijnt Het Nieuwsblad van de Oosterhaven elke 3 weken op maandag. Christa verstuurt namens de redactie de krant per e-mail maar is niet verantwoordelijk voor de inhoud.

De volgende editie verschijnt op: **23 december 2024**
Inzendingen voor de volgende editie uiterlijk **21 december**

Aanmelden van copy wordt hooglijk gewaardeerd en kan via syzeezwaluw@gmail.com of via de Havenapp; Zeezwaluw Ineke of wandel even langs op steiger A.

Bijlage 1

Je kan via beide routes bij Sloeproeiers Groningen komen. Via Eemskanaal is het kortste. Vanuit beide routes moet je naar het "hek" lopen/fietsen. Het is goed te zien vanaf het fietspad. Het hek zal openstaan. Daarna naar de achterkant van het gebouw lopen naar de ingang waar het feestgedruis zal plaatsvinden.

Bijlage 2

